

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 80 peti vrst do Din 2, do 100 vrst do Din 2.50, od 100 do 300 vrst do Din 3, večji inserati peti vrsta Din 4.— Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 14.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopis se ne vrača.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafjeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. SLOVENJ GRAD, Skomškov trg št. 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Letalsko uničevanje brez odmora

Dočim nemška letala nadaljujejo podnevi in ponoči napade na angleška mesta, predvsem na London, napadajo angleški letalci zlasti luke na vzhodni strani Kanala in prometne zveze v zapadni Nemčiji

London, 30. sept. s. (Reuter) Preteklo noč so nemška letala izvršila zopet več napadov na London. Pri tem je bilo nekoliko bolj nego prejšnje noči napadeno tudi središče mesta. V ostalem so nemška letala vrgla največ bomb na predmestja Londona, ker niso mogla prodreti skozi zaporni ogenj protiletalskega topništva okoli londonskega centra. Enemu ali dvema letalom je prodor uspel ter sta vrgli več eksplozivnih in zažigalnih, kakor tudi petrolejskih bomb v razne okraje londonskega centra. Ena izmed bomb je povzročila požar v večji zgradbi. Gorelo je pol ure ter je požar razsvetljeval velik del središča. Protiletalsko topništvo je z zapornim ognjem okoli mesta požara preprečilo nemškim letalom, da bi ponovila napad na to točko. Eksplozivna bomba je porušila plinovod v neki ulici središča mesta. Nadaljnji dve eksplozivni bombi sta bili v današnjih zgodnjih jutrnjih urah vrženi na središče Londona.

Ponoči so nemška letala zopet bombardirala neko mesto ob reki Mersey (bržkone Liverpool op. ur.). Poškodovanih je bilo več trgovin in uradov.

Angleško uradno poročilo

London, 30. sept. s. (Reuter). Letalsko in notranje ministrstvo sta objavili davi naslednje komunikacije:

Aktivnost sovražnih bombnikov se je preteklo noč raztezala preko mnogih delov Anglije, vendar so London, njegova okolica in pokrajine ob reki Mersey pretrpeti hujše in daljše napade nego drugi deli države.

V Londonu so bombe padle na več okrajev in je bilo povzročenih mnogo požarov. Eden izmed požarov, ki je nastal v Cityju, je bil resnejšega značaja, pa je že omejen. Drugi požari so bili manj resni nego oni, ki so bili povzročeni v prejšnjih nočeh, ter se jih hitro posrečilo pogasiti. Mnogo hiš v stanovanjskih delih Londona je bilo porušeni. Več oseb je bilo ubitih in ranjenih.

V ozemlju ob reki Mersey je bilo povzročenih več velikih požarov in nekaj škode na trgovskem imetju. Po dosedanjih podatkih število žrtev ni veliko.

V okolici Londona so bili letalski napadi najhujši zapadno in južno od Londona. Povzročena škoda je obsežna, toda ne težjega značaja. Žrtev ni bilo mnogo.

Napadi na druge dele Anglije so povzročili malo škode in malo žrtev.

En nemški bombnik je bil središču nad Londonom sestreljen od protiletalskega topništva. Nadalje so angleški lovci sestrelili središču še en nemški bombnik in eno lovsko letalo, tako da je bilo večer skupno sestreljenih 10 nemških letal in sicer devet bombnikov in eno lovsko letalo. Pet angleških lovskih aparatov je bilo izgubljenih, vendar sta se dva pilota rešila.

Žrtve večerajšnjih bojov

London, 30. sept. s. (Reuter). Letalsko ministrstvo je objavilo središču, da je bilo večer nad Anglijo sestreljenih sedem nemških letal. Štiri izmed njih, bombnike, je sestrelilo protiletalsko topništvo nad južno-vzhodno Anglijo.

Angleži so izgubili večer dva lovška aparata, vendar sta se oba pilota rešila.

Letalsko in notranje ministrstvo poročata, da so imeli letalski napadi na Anglijo večer v splošnem manjši obseg. Popoldne so vrgla nemška letala več eksplozivnih in zažigalnih bomb na Kent. Nekaj oseb je bilo ubitih in ranjenih. Posamezna nemška letala so podnevi ponovno napadla razne točke v srednji Angliji. Nadalje je bilo porušeni več hiš pri Edinburgu, kjer je bila ena oseba ubita. Ena izmed nemških letal je vrglo 10 bomb na neko mesto v vzhodni Angliji. Večina bomb je padla v morje. Šest ljudi je bilo ubitih, ko je bomba eksplodirala v bližini mesta, kjer so pravkar popravljali od letalskih napadov poškodovano hišo. Prav tako je bomba padla v bližino cerkve, v kateri je bila služba božja. Drobci razbitih šip so ranili več oseb.

Angleške izgube

London, 30. sept. s. (Reuter). Novi seznam izgub angleškega letalstva naveda 337 imen.

Seznam izgub vojnega ministrstva naveda 141 imen.

Evakuacija otrok iz Londona

London, 30. sept. s. (Reuter). Večeraj in predvečerajšnjim je bilo iz Londona evakuiranih zopet 11.000 otrok v spremstvu svojih mater.

Napad na Edinburg

Berlin, 30. sept. AA. (DNB). Nemško vrhovno poveljstvo objavlja: V noč na nedeljo so nemška letala metala bombe težkega kalibra tudi na škotsko glavno mesto Edinburg z dobrim uspehom. Posadka letala je videla odsev povzročenih požarov še 200 km od zadetih ciljev. Mislijo, da so naša letala zažgala benojska skladišča in smodnišnice.

Naraščajoč izvoz ameriških letal

Washington, 30. sept. s. (Reuter). Ameriško trgovinsko ministrstvo objavlja, da je bilo v avgustu izvoženih iz Zedinjenih držav za 7 in pol milijona funtov letal. Izvoz letal v Anglijo je bil v avgustu po vrednosti za 4 in pol milijona funtov večji kakor v juliju.

Skupna vrednost izvoza iz Zedinjenih držav v Anglijo v avgustu predstavlja 31

mil. 250.000 funtov, kar predstavlja rekord v zadnjih 16 letih.

Vojna na morju

Ottawa, 30. sept. s. (Reuter). V St. Johns na Novi Fundlandiji je prispelo 87 preživelih članov posadke dveh angleških trgovskih ladij, ki so ju na Atlantskem oceanu potopile nemške podmornice. Eno izmed tudi s topovi, ko se je potapljala. Pri tem tudi s topovi, ko se je potapljala. Pri tem je bil kapitan ladje ubit.

Ijeni dve italijanski lovski letali, dva bombnika pa sta bila poškodovana. Škoda, ki jo je povzročil napad na zasebnem imetju, je zelo majhna.

Avstralske čete v Zapadni puščavi

Kairo, 30. sept. s. (Reuter). Avstralske čete v Egiptu so bile sedaj poslone v Zapadno puščavo in so pripravljene, da posežejo v borbo. Obenem avstralska vojska nadaljuje z vežbami.

Italijanske zahteve v Siriji

Kairo, 30. sept. s. (Reuter). Po informacijah iz Beirut izjavljajo italijanska komisija za kontrolo določil premirja nov pritisk na francoske oblasti v Siriji. Italijani postavljajo Francozom sedaj štiri zahteve:

Angleški protest v Bukarešti zaradi aretacije angleških državljanov

London, 30. sept. (Reuter). Zunanji minister Halifax je večeraj izročil zaradi aretacije petih angleških državljanov v Rumuniji oster protest angleške vlade. Zlasti protestira angleška vlada proti slabemu postopanju z aretiranci. Rumunski odpravnik poslov je objavil, da bo naprosil svojo vlado za pojasnilo v tej zadevi.

Intervencije, ki jih je podvel v isti zadevi pri rumunskem zunanjem ministrstvu angleški poslanik v Bukarešti, so doslej

1. Dovolitev italijanskega vojaškega oporišča v mestu Tripolis v Libanonu.

2. Vsa francoska letala v Siriji in Libanonu naj se za čas vojne pošljejo na italijanski otok Rod.

3. Dovolitev italijanskih letalskih oporišč v Siriji in sicer v mestih Haleb (Aleppo) in Riha.

4. Popolna demobilizacija francoske vojske v Siriji in Libanonu. Oborožena bi smela ostati samo policija.

Drugo točko so Francozi po tukajšnjih informacijah že odklonili, stališče, ki ga zavzemajo glede ostalih zahtev, pa še ni znano.

Sunner v Monakovu

Monakov, 30. s. AA. DNB. Sredi je prišel iz Berlina v Monakovo španski notranji minister Serano Sunner v spremstvu poslanika Monterosa. Na postaji so španske goste pozdravili guverner Bavarške general v. Epp, predsednik bavarske vlade Sieber, pokrajinski voditelj Adolf Wagner, monakovski župan Müller in general Wachenfeld.

Angleški napadi v Nemčiji

Bombardiranje elektrarn v Berlinu ter železniških križišč in tovarn v raznih drugih mestih

LONDON, 30. sept. s. (Reuter). Letalsko ministrstvo javlja:

V noči od sobote na nedeljo so angleška letala zopet napadla Berlin, kjer so bombardirala elektrarne in postojanke protiletalskih topov. Kljub neugodnemu vremenu so mnoga letala dosegla svoje cilje. Oblaki so bili izredno nizki, tako da so mogla letala samo od časa do časa ugotoviti objekte, ki so jih imela nalogo napasti. V Berlinu je bila bombardirana predvsem zopet transformatorska postaja v Friedrichsfelde, poleg tega pa železniško križišče pri Spandau.

Drugi napadi na Nemčijo so veljali železniškim križiščem, tovarnam in letališčem, kakor tudi važnim lukam. Tako sta bili bombardirani pristanišči v Bremenu in Wilhelmshavenu. Oba napada sta bila izvršena v zgodnjih jutrnjih urah. V Wilhelmshavenu je bila povzročena večja eksplozija. Najhujši napad pa je veljal tovarni letalske municije v Hanau pri Frankfurtu ob Meni. Angleški bombniki so bombardirali tovarne štiri ure. Že pri prvem napadu je več bomb zadelo cilj. Nastale so velike eksplozije. Ob koncu napada je po poročilih angleških pilotov gorela vsa tovarna. Železniške zveze so bile napadene pri Hamburgu in Hannoveru, kjer je bil bombardiran tudi glavni kolodvor. Nadalje so bombardirala angleška letala železniška križišča v Münsteru, Kölnu, Hammu in Mannheimu, letališča pa pri Magdeburgu in Münsteru ter v Edhovenu in Groningenu na Nizozemskem.

Ob Kanalu so bile napadene mnoge luke, tako Dunkerque, Calais, Boulogne, Fecamp, Le Havre in Lorient. Najhujši je bil napad na Le Havre, ki je trajal dve uri. Pri rtu Gris Nez so bile zopet napadene postojanke nemškega težkega topništva. V vseh teh poletov pogrešajo dve angleški letali.

Snočni alarm v Berlinu

New York, 30. sept. s. (Reuter). Kakor poročajo ameriški novinarji iz Berlina, je imel Berlin preteklo noč zopet letalski alarm, ki je trajal dve uri, nad mestom pa ni bilo slišati angleških letal in tudi protiletalsko topništvo ni nastopilo. Po uradnih nemških podatkih so manjše jedinice angleških letal sicer prodrele v srednjo Nemčijo, niso pa dosele do Berlina.

Napadi na luke ob Kanalu

London, 30. sept. s. (Reuter). Kljub hudim nalivom so angleški bombniki preteklo noč od zgodnjega večera pa do jutra izvršili celo vrsto napadov na nemške luke ob Kanalu. S francoske obale so se zopet čule silovite eksplozije. Zlasti močan je moral biti napad pri Bologneu.

Vojna v Afriki

Manjši spopadi v Keniji — Na ostalih bojiščih polno nespremenjen

Kairo, 30. sept. s. (Reuter). Snočni komunikacije vrhovnega poveljstva angleške vojske na Bliznjem vzhodu javlja:

Pri Valgarisu v Keniji so angleški motorizirani oddelki napadli italijansko izvidnico, pri čemer je bilo 12 sovražnih vojakov ubitih. Italijanska letala so v petek zopet bombardirala Buno v Keniji, pri čemer pa ni bilo žrtev.

Z bojišč v Sudanu, Egiptu in Palestini ni ničesar poročati.

Angleške letalske akcije

Kairo, 30. sept. s. (Reuter). Snočni komunikacije poveljstva angleškega letalstva na Bliznjem vzhodu javlja:

V noči na nedeljo so napadla angleška letala italijanski motorizirani transport 15 mil. zapadno od Bardije v Libiji. Nadalje je bila bombardirana trdnjava Maddalena v Libiji. Prav tako so angleška letala napadla vojaški italijanski transport južno-zapadno od Sidi Barranija.

V Abesiniji so južnoafriška letala bombardirala letališče v Dessieu. Hangarji na letališču so bili poškodovani in dve italijan-

ski letali uničeni. Iz Sudana so letala napadla Buro v Abesiniji. Vse bombe so padle na določene cilje.

Južnoafriška letala so izvršila mnogo izvidniških poletov, pri čemer ni bilo nobeno letalo izgubljeno.

Francoske čete na fronti v Egiptu

Kairo, 30. sept. s. Reuterjev vojni poročevalec javlja iz Zapadne puščave v Egiptu, da so sedaj tam v prvih postojankah na fronti tudi francoske čete iz Sirije in Aleksandrije, ki so stopile na stran Anglije. To so prvotni vojniki, ki so se v bojih v Egiptu izkazali zlasti pri nekem napadu s tanki. Poleg teh francoskih vojakov imajo francoske čete še znatne rezerve v Egiptu, ki se sedaj vežbajo za vojaške operacije.

Bombardiranje Malte

Kairo, 30. sept. s. (Reuter). V soboto popoldne sta dve formaciji italijanskih letal napadli Malto. Pri tem sta bili sestrel-

Japonski poraz v južni Kitajski

Moskva, 30. sept. s. (Reuter). Po tukajšnjih informacijah je kitajska vojska v južnokitajski provinci Kwangsi prizadela Japoncem poraz in prodira sedaj z močnimi oddelki proti Kantonu.

Napad na angleška letala pri Hongkongu

Hongkong, 30. sept. s. (Tass). Assotiated Press poroča, da so angleške oblasti vložile pri japonskih oblasteh oster protest, ker so 27. t. m. japonski protiletalski topovi obstreljevali angleška letala, ki so letela nad angleškim ozemljem pri Hongkongu.

Nenapadalni pakt med Rusijo in Japonsko?

Tokio, 30. sept. s. (Reuter). Nekateri japonski listi napovedujejo možnost sklenitve nenapadnega pakta med Japonsko in Rusijo.

Cungking, 30. sept. s. (Reuter). Kitajski trgovinski minister je izjavil v nekem govoru, da se je z berlinsko trojevo pokazalo, da Japonske ni mogoče pomiriti s koncesijami in pomirljivostjo. Minister je izrazil upanje, da se bo sedaj tudi Anglija odločila za prodajanje orožja Kitajski.

Sosvet japonske vlade

Tokio, 30. sept. AA. (DNB). Sprčo odločilne faze japonske politike je predsednik vlade knez Konoje sklenil ustanoviti poseben svet pri vladi, sestojel iz šestih uglednih osebnosti iz vojaških, političnih in gospodarskih krogov. Ministrski svet bo imel danes sejo, na kateri bo razpravljal o tem načrtu. Predsednik vlade je že stopil v stik z mnogostevninimi osebnostmi, ki so po večini bivši ministri, katerih znanje in sposobnosti bodo koristne ne samo vladi, ampak tudi v gibanju za podpiranje mikačove politike.

Araki odklanja sodelovanje v vladi

Tokio, 30. sept. s. (Reuter). Bivši japonski vojni minister Araki je odklonil vabilo min. predsednika Konoja, da bi vstopil v posvetovalni odbor japonske vlade. Araki je izjavil, da bo rajši služil domovini kot zasebnik.

Pripravljenost ameriškega brodojca na Pacifiku

New York, 30. sept. s. (Tass). »United Press« poroča, da je sedaj na Havajskem otočju zbrano močno ameriško vojni brodojce 6 oklopnih, 12 križark, dveh nosilcev letal, 20 rušilcev, mnogih podmornic itd. Ameriško mornariško ministrstvo namerava svojo mornarico na Havajskem otočju še ojačiti, obenem pa bo ojačena tudi obramba Kalifornije.

Nekaj vojnih ladij je s Havajskega otočja odplovalo v zapadni smeri, baje v Manilo na Filipinih. V Manilo bodo poslane nekatere ladje, med njimi ena ameriška.

Šahovski turnir v Moskvi

Bondarevski, Smislov in Lilienthal edini tekmeči za prvo mesto

Moskva, 30. sept. s. V soboto zvečer so bile igrane v šahovskem turnirju za prvenstvo Rusije številne prekinjene partije. 19 izmed 25 prekinjenih partij je bilo končanih, nekateri rezultati so bili senzacionalnega značaja. Rezultati so naslednji:

Iz šestega kola: Konstantinopolski-Veresov remis. (Ime Veresova je bilo v dosedanjih poročilih pomotoma pisano Lerišev. Op. ur.)

Iz 14. kola: Lisic in porazil Gerstenfelda, Dubinin pa Ragozina. Do dramatičnega obraza je prišlo v partiji Bondarevski-Keres. Keres je v končnici z dobro igro dosegel nekoliko boljše pozicije, tedaj pa je prekoračil čas in s tem izgubil partijo. Partiji Levenfiš-Panov in Rudakovski-Kotov sta se končali remis.

Iz 15. kola: Mikenas je porazil Botvinička, ki se je zaman obupno branil v izgubljeni poziciji. Bondarevski je dosegel še drugo zmago in sicer proti Kotovu. Lisic in premagal Stolberg. Partije Keres-Boleslavski, Ragozin-Petrov in Gerstenfeld-Lilienthal so se končale remis. Lilienthal je imel dobljeno pozicijo, da je napravil napako, ki jo je njegov nasprotnik spretno izrabil.

Iz 16. kola: Partiji Rudakovski-Mikenas in Levenfiš-Makaganov sta se končali remis.

Iz 17. kola: Veresov je premagal Petrova, Smislov Kotova, Keres Levenfiša. Važno zmago je dosegel Dubinin proti Makaganovu, Partija Panov-Stolberg se je končala remis.

Stanje po 17. kolu je sedaj: Bondarevski 12 in pol, Smislov 12, Lilienthal 11 (1), Boleslavski 11, Keres in Makaganov po 10, Dubinin 9 in pol, Veresov 9, Botvinič 8 in pol (2), Lisic, Petrov in Ragozin po 8, Stolberg 7 in pol, Konstantinopolski 6 in pol (2), Mikenas 6 (2), Levenfiš in Panov po 6, Rudakovski 5 in pol (1), Kotov 5 in pol, Gerstenfeld 4 in pol (2).

Niti Keres niti Botvinič ne moreta zadnjih dveh kolid dobiti voščil. Tudi za Boleslavskega ni verjetno, da bi nadomestil podružno točko razlike, tako da prihajajo samo še Bondarevski, Smislov in Lilienthal v poštev za zmago v turnirju.

Nocoj bo predzadnje kolo turnirja. Bondarevski se sreča z Gerstenfeldom, Smislov s Konstantinopolskim, Lilienthal pa z Rudakovskim.

Gandhijeva pogajanja z indijskim podkraljem

Bombay, 30. sept. s. (Reuter). Gandhi bo imel danes nov razgovor z indijskim podkraljem lordom Linlithgowom.

Požar v kinu

Oslo, 30. sept. AA. (DNB). V Mandala na južnem Norveškem je v nekem kinu nastal požar. Šest ljudi je pri tem našlo smrt.

Miroslava Goršeta knjiga o

dr. Valentinu Zarniku, deželnem poslancu in ljubljanskem občinskem svetovalcu

Ljubljana, 30. septembra. Zakaj toliko pišem o pokojnem in po krivici pozabljenem dr. Valentinu Zarniku? Zato, da bi današnji Slovenci, zlasti mladi, čitali velenimiv Mir Goršetu monografijo, ki jo je pravkar poslal v naš svet Slovenska matica. Zato, da bi se rojaki zavedli, kako srečno živimo v svobodni narodni državi Jugoslaviji, a kakšen tlačan, zaničevan, zasmehovan, povsod odtrgan in zlorabljen je bil naš narod do dr. Zarnikove dobe.

Zato, da se v zgodovini na dr. Zarniku, koliko pogumne borenosti in neomajne zavesti svojih narodnih in človeških pravic je bilo treba, da smo končno proti vsej mržnji in krivici postali priznani in kulturni narod.

Ne, svoboda nam ni bila podarjena, temveč so nam jo morali po dolgotrajnih divjih borbah in težkih žrtvah priboriti naši politični in kulturni pionirji, med katerimi je stal z vahanimi rokavi, ves potan, opljuvan in z blatno omajevan v sprednji vrsti tudi dr. Valentin Zarnik.

Takrat se naši sovražniki sploh odrekli Slovanom, zlasti pa Slovincem sposobnost za višjo in globljo omiko. Takrat so nam prerokovali, da se neizogibno potopimo v tujem morju in da je tak potop za nas največji blagoslov. Takrat so pisali naši zatiralci, da je neobhodno potrebno madžarizirati vse Slovence na Ogrskem, torej Slovake, Slovence, Ukrajince, Hrvatce in Srbe ter da je nujno germanizirati vse, kar govori, misli in čuti po slovensko. In takratni cenzorji niso zaplenili strupenih in blazno strastnih knjig in brošur in časopisov, ki so javno to zahtevali od civilnih in vojaških oblasti, dasi so avstrijski Slovani prav tako plačevali davke in služili v vojski kakor Nemci in Madžari. Takrat so pač Slovenci, Hrvati in Srbi nosili vse dolžnosti državljanov, a uživali niso ne nobenih narodnih pravic, temveč so bili za svojo zvestobo, za svoje žrtve za zasramovani in trpinčeni. Še v sedemdesetih letih minulega veka so dunajski centralisti izdali javno geslo, da je treba Slovence na steno pritiskati, in avstrijski minister Giskra je slovenskemu državnemu poslancu Luki Svetcu rekel v brk, da je za Slovence treba večati, ne pa narodne enakopravnosti.

Da, takrat je moral ves slovenski narod sedeti v »slovesni klopi« in nositi na hrbtni naslikan dolg jezik, ker si je drznili prositi za slovenske šole, slovensko uradovanje, slovenske gledališke predstave. Čelo prositi za enakopravnost je bil zločin, ki zasluži večala!

Takrat so dr. Zarnik in tovariši začeli za naš narod borbo na življenje ali smrt. Za-

ostri so najprej borbo v »Novicah« in ustanovili dnevnik »Slovenski Narod«, da so lahko pisali svobodno in brezobzirno resnico. Predvsem pa so na taborih dopovedovali plaheemu ljudstvu, kakšne so po vseh božjih in državnih postavah slovenske narodne pravice in upravičene želje.

»Stari pravi so se na vse načine upirali kandidaturi dr. Zarnika za deželni zbor, in tolika je bila njih moč, da se je celo Zarnik moral potajiti in sprejeti njih »skorotno narodno klerikalno« program. Bil je politik in politična pota so čisto nemoralna, glavno je, da vodi tudi ta pot do postenih narodnih uspehov.

Ko pa je imel trebenjski poslanski mandat, je Zarnik takoj pokazal, da je in ostaja pogumen in radikalno napreden Mladoslavc.

Že na prvi seji 20. septembra 1869 je dokazal, da ne bo nikogar božal, kadar bo treba braniti slovenske narodne pravice. Izjavil je: »Nismo zato tukaj, da se vladni klanjamo, ampak da kot slovenski poslanci brez strahu povemo svoje misli. Današnja vlada lahko že jutri pade, a naš narod bo vedno stal.« Po Zarnikovem prizadevanju je bilo sprejetih precej koristnih predlogov, a koristne je bilo tudi, da je nasprotniki bical in smešili ter jim dokazoval surovo krivico in nevednost.

Po hudem boju z nemškutariji je izvozel Dramatičnemu društvu podporo 1600 goldinarjev, ki je doletel prejemale leto za leto nemško ljubljansko gledališče: 500 gld za slovensko dramatsko šolo in 1100 gld kot nagrado za slovenska izvirna dramatska dela in tudi za slovensko opereto. Dokazoval je, da je raba nemščine po uradih zgodovinska krivica, in ko je posel. Svetec predlagal, naj se preje sejni zapisniki deželne zbornice slovenski in nemški, je Zarnik dosledno glasoval proti predlogu, ki je bil seveda sprejet. Zmagal pa je Zarnik s predlogom, naj se od 1. januarja 1870 uporablja izključno slovensčina po vseh uradih deželne zbornice. »Ako Bog da, se bo tukaj v desetih letih govorilo le slovenski« je dejal, a zgodilo se ni nikoli do prevrata.

Dr. Zarnik je predlagal tovarišem v deželni zborni jasno resolucijo, ki je zahtevala zedinjeno Slovenijo, a stari cagovci so jo odklonili in sprejeli drugo, ki je imela namen »fino diplomatično pokazati, kam pes taci molli.« Zarniku je zato poslal pohvalo akademika mladina z Dunaja in mu je izrekel pohvalo Levstik in je izposloval šentpetrsko zaupnico. Tako se je moral Zarnik boriti proti nemškutarijem in proti tovarišem, popustljivcem in obzirnikom, ki so sami najrajši nemško govorili in ura-

dovali. Celo v ljubljanski čitalnici je bila nemščina občevalni jezik! Domači jezik se je čul redko!

Dolga je povest o nadaljnjih Zarnikovih borbah za veljavo slovenščine, za slovensko ljudsko in srednjo šolo, za slovensko uradovanje. Skoraj 25 let je deloval v javnem življenju. Včasih jo je tudi polomil, kakor jo polomi vsak, ki mnogo dela in je vroče krvi. In tako je v jezi nad tovariši cagovci storil napako: odložil je svoj mandat poslancu.

Ko ni bil več voljen, se je posvečal ljubljanski občini kot obd. odbornik Z. Jurčičem in Regaljem ter še s par Slovinci se je boril Zarnik za slovensko belo Ljubljano. A šele 1. 1882 so Slovenci prvič zmagali v vseh treh volilnih razredih. Mladlo slovensko četo v ljublj. obč. svetu so pomnožili Ivan Hribar, Peter Grasselli in dr. Alf. Mosch. Že na prvi seji novega obč. sveta je bil na predlog dr. Zarnika uveden slovenski uradni jezik na magistratu. Slovenščina je zagospodovala tudi v ljudskih šolah po Zarnikovem predlogu, da naj bo učni jezik za vse predmete na ljub. osnovnih in meščanskih šolah, nemščina pa naj se uči šele od 3. razreda na podlagi slovenščine. In sprejetih je bilo še več Zarnikovih predlogov, ki so dajali ljubljani značaj slovenskega, slovenskega in izrazito jugoslovenskega mislečega in čutečega mesta. Zanimive podrobnosti navaja Mir. Gorše v svoji knjigi.

Dr. Val. Zarnik pa je bil v mlajših letih uspešno delaven tudi na lepovslovnem polju. Sam Levstik ga je slavil kot slovstvenega delavca in prav škoda je, da je običaj izdaja Zarnikovih povesti že po 1. knjigi. Zarnik je bil velik humorist in satirik, pa bi tudi njegove humoreske in satire zaslužile ponatise in bi našle brez dvoma dovolj čitateljev.

Zal, da je dr. Zarnik že 1. 1885 začel boleti in je po dolgem trpljenju izdihnil 30. marca 1888. Vsi listi so mu posvetili obširne nekrologe in slavili njegove izredne zasluge za zmago pravične slovenske pravde. Pokopali so ga ob ogromni udeležbi.

A originalni, visoko izobraženi mož je imel nesrečo še s svojim pokopcem. Zaradi osepnic v mestu ni smel skoro nihče z njim do groba. Tako je moral dr. Vošnjak govoriti v slovo pred cerkvijo sv. Kristofa.

Avtor te lepe knjige Miroslav Gorše je profesor koševske gimnazije. Gradivo je začel zbirati že med vseučilišni leti ter je pod vodstvom dr. Ivana Prijatelja v Slovenskem seminarju delal za svojo knjigo, ki je končno izšla. Škoda, da ni ilustrirana. Vnovič jo toplo priporočam!

Proteus

Rožnik. Neznane mu je začel prigovarjati, da bi skupaj vlomila, na kar je Rus slednji pristal. Tovariši mu je pojasnil načrt in sta se spet sestala naslednji dan. Ponoči sta odšla na delo. Najprej sta preplezala leseno ograjo, ki loči parcelo od dvorišča, kjer je Zajčevovo stanovanje, nato pa sta se povzpela na nekaj metrov visok nadzidek, s katerega sta splezala na odprti balkon. Tam je njegov tovariš in učitelj zbežal ključ iz vrat, ki vodijo v stanovanje in jih odprl z vitrihom. Delala sta zelo previdno in je neznaneč smuknil najprej na hodnik, kjer je odprl omaro ter pobral iz nje obleko, ki sta jo zmetala čez balkon na sosedno parcelo. Nato sta nameravala vdreti še v pisarno, a se je Rus zmeril in stopil v spalnico hčerke, ki se je zbudila. Njega so kmalu prijel, njegov pajdaš pa je zbežal, ko je popelje v naglici pomotoma zaklenil vrata kuhinje in tako njega samega zaprl v past.

Arretirani Rus pa trdi, da pobeglega vlomila ne pozna in ne ve njegovega imena, česar pa mu na policiji ne verjamejo in ga še zadržujejo.

Samomor ruskega emigranta

Jesen'ce, 30. septembra. V soboto jutraj je bil obveščen policijski komisariat na Jesenicah, da so našli v drvarnici hš. št. 70 na Javorniku moško truplo. Na mesto sta takoj odhitela banovinski zdravnik dr. Franc Bergelj in policijski dežurni uradnik Peter Kette z Jenicem. V drvarnici sta našla obesnega 49. letnega ruskega emigranta Petra Grejlo, pristojnega v občini Koroško Belo. Grejla se je obesil s hladnim jermenom na lestvo, pristonjeno v drvarnici.

Grejla, ki je prišel pred 20 leti v naše kraje, se je poročil s neko domačinko na Javorniku. V vsem revirju je bil dobro znan. Preživljal je sebe in družino s tem, kar je pri strankah zaslužil z žaganjem drv. Bil je več let bolan na živcih in je ta obupni čin napravil v duševni zmedenosti. Zapustil je ženo, hčer in sina. Truplo so v domači hiši položili na mrtvaški oder, od koder bo pogreb na farno pokopališče na Koroški Beli.

Trgatev bo letos pozna

Slov. gorice, 29. septembra. Prišla je zopet jesen, čas, ki se ga naš Slovenjgoričan in Haložan najbolj veselita. Saj s tem zaključita bilanco svojega trgeda dela in pospravita sadove svojih marljivih rok. Med najpomembnejšimi dogodki jeseni je trgatve, ki velja nekod za domač praznik. Trgatev je združena z lepimi običaji. Tujec odnese s trgatve mnogo zanimivih vtisov in spozna od bližje življenja našega ljudstva.

Običajni pričetek splošne trgatve po Slovenskih goricah in Haložah je bil navadno okrog sv. Mihaela. Mnogi so z delom že končali pred tem časom, ker je grozdje že dozorelo. Letos pa je vse drugače. Trgatev se bo zaradi deževnega in hladnega vremena znatno zakasnila. Grozdje je po večini zlasti v senčnih legah še kisló. Celo samorodnica šmarnica, ki je prejšnja leta zgodaj dozorela, se ni povsem zrela. Naši vinogradniki bodo letos večinoma podakali s trgatvijo do sv. Terezije, upajo pa, da bo do tedaj grozdje pridobilo dovolj na sladkorju. Priprave na trgatve so po slove-

VSAKDO NAJ SI CIM PREJ PRESKRBI SREČKE

DRŽAVNE RAZREDNE LOTERIJE V

ZADRUŽNI HRANILNICI

Dalmatinova ulica 6

Pri zadnjem žrebanju je zadela pri nas kupljena srečka števil 17.425

100.000.— dinarjev

njegoriških in haloških vrhovih v teku. Vinogradniki in njih vinčarji že namakajo krnice, pomivajo sode, pripravljajo stiskalne obrobe itd. Kmetje pa pospravljajo krompir ter žanjejo proso in ajdo. Koruza bo letos zrela ob trgatvi in ponekod še pozneje. Letošnja jesen prinaša glede množine pridelkov več od lanske. Le občutna draginja je predmet težkih skrbi zlasti naših revnih hribovskih kočarjev.

Vsem slovenskim županom

Ljubljana, 30. septembra. Protituberkulozna zveza v Ljubljani se je že s posebnimi pismi z dne 9. maja t. l. obrnila na vse slovenske župane s prošnjo, naj bi v protituberkuloznem tednu vsaka slovenska občinska uprava iz svojih rednih proračunskih sredstev prispevala najmanj po 1.000 din v sklad za zdravljenje jetičnih bolnikov» pri Protituberkulozni zvezi. Te prošnje se je odzvalo le manjše število občin, predvsem iz razloga, ker njihovi proračuni za tekoče proračunske leto za ta izdatek niso imeli potrebnega kritja.

Protituberkulozna zveza, ki združuje v sebi 47 krajevnih protituberkuloznih lig, 5 odelkov pri odboru društva Rdečega križa in 19 protituberkuloznih dispanzerjev, je s temi svojimi edinicami tekom kratkih desetih let postala zelo pomembna in potrebna ljudsko-zdravstvena ustanova, od katere ima ljudstvo neizmerno dnevno korist. Uspehi njenih prizadevanj v borbi z jetiko so z vsakim dnem vidnejši. vzporedno s tem pa naraščajo tudi potrebe naših krajevnih protituberkuloznih lig in protituberkuloznih dispanzerjev.

Da bi se protituberkulozno gibanje še bolj poglobilo in rodilo še vidnejše uspehe, prosimo vse slovenske župane: Vsaka slovenska občina naj za zatiranje jetike v svojem prihodnjem proračunu zagotovi:

1. Kreditno postavko po najmanj 1.000 din kot prispevek v »Sklad za zdravljenje jetičnih bolnikov« pri Protituberkulozni zvezi;
2. primerno kreditno postavko kot prispevek za kritje izrednih potreb protituberkuloznih dispanzerjev v območju dotične občine in
3. primeren kredit kot prispevek krajevnim protituberkuloznim ligam za kritje njihovih lokalnih potreb v območju dotične občine.

Protituberkulozna zveza v Ljubljani

20 letnica mature

Maribor, 30. septembra. Maturanti mariborske klasične gimnazije letnika 1920 so proslavili 20letnico mature pri Ruski koči na Pohorju. Službo božjo za pokojne profesorje in sošolce je daroval sošolec prof. dr. J. Aleksič v semeniški kapeli. Umrli so od nekdanjih profesorjev prof. Janko Košan, prof. dr. A. Medved in prof. dr. Fr. Rostaher, od sošolcev Ivan Bauman in Josip Padovnik kot akademika, Karol Čeh kot učitelj, Ivan Razbošek kot notar, kot kaplani Jožef Domanjko, Franc Skale in Mirko Strupar. Proslave so se udeležili ravnatelj v p. dr. Jos. Tomčič, prof. dr. J. Kocipec ter ravnatelj učiteljskega v Zagrebu, bivši prof. srbohrvaški prof. J. Ribarič. Svojo odsotnost so opravičili: načelnik prosvetnega ministrstva J. Leskovec, ravnatelj dr. A. Pečovnik in prof. dr. F. Strmšek. Od bivših sošolcev so bili na proslavi: prof. dr. J. Aleksič, postajni načelnik Ljudske Erke, sodnik dr. Milko Gorup, sodnik dr. Srečko Grmolek, inž. Karol Jager, prof. Josip Karba, prof. dr. V. Kralj, Berta Leskvar-Zeilhofer, odvetnik dr. Anton Mojzer, sodnik dr. A. Obrat, zdravnik dr. Bogomir Peče, zdravnik dr. Ciril Porekar, primarij dr. Franjo Radčič, inž. Karel Eupnik, živinozdravnik Ivan Zemljčič, davčni kontrolor Ivan Simonič, kapetan korvete Boris Slavik, prof. dr. A. Slodnjak, prof. J. Sedivy in inž. Večerjav. Več tovarišev se ni moglo udeležiti proslave zaradi vojaških vaj. Rybar Miran pa slušbuje v Carigradu.

Draginja na Gorenjskem

Slov. Javornik, 30. sept. Iz vseh krajev Slovenije beremo poročila o draginji, ki je čedalje večja in ki skromnega človeka postavlja pred problem obstoja njega samega in njegove družine. V vseh večjih mestih so mestne občine nekako uravnale cene vsaj najvažnejšim življenjskim potrebščinam, zlasti krompirju. ki igra v prehrani skromnega deavskega človeka največjo vlogo. Kmetje so se maksimalnim cenam morali ukloniti, zgodilo pa se je, česar tisti, ki so uravnali cene, gotovo niso pričakovali. Urejec gorenjskih kmetov iz okolice Kranja in tja proti Radovljici se je obrnilo od Ljubljane in začelo voziti krompir in druge življenjske potrebščine proti Javorniku in Jesenicam. našim največjim industrijskim naseljem, kjer živi ne predobro plačani delavec in se s številno družino težko bori za svoj obstanek.

Kmetje so namreč hitro preudarili položaj in začeli prodajati svoje izdelke pač tam, kjer ni stroge kontrole in kamor došla o maksimalnih cenah še niso poslegla. Tako prodajajo n. pr. na Javorniku in Jesenicah krompir po 2 do 2,50 din za kg. če pa delavski žene ugovarjajo tej res previsoki in neznosni ceni. Kmetje enostavno odklonijo prodajo krompirja in drugih živil. Nedavno je neki kmet iz okolice Kranja celo izjavil: »Dovolj imam krompirja, pa ga ne dam ceneje kakor po 2,50 din za kg.« Če torej hoče delavec svojo družino prehraniti, se mora »konit« kmetovi volji in mu plačati krompir po ceni, ki jo kmet zahteva. Pritožbe pri policiji ali žandarmeriji ne pomagajo in bi bilo res nujno potrebno da uredi vprašanje cen krompirja in drugih najvažnejšim

življenjskim potrebščinam tudi pri nas radoviški sresko načelstvo, saj veljajo dolečila o maksimalnih cenah in pobljanju neuteemeljene draginje menda tudi za naš delavski gorenjski kot.

Prepričani smo, da bodo oblastva z vso odločnostjo poskrbela za red pri prodaji življenjskih potrebščin tudi v našem kotu in zaščitila skromnega delavca pred brezvestnimi prodajalci.

Boložnica

KOLE DAR

Danes: Ponedeljek, 30. septembra: Hie-

ronim

DANASNJE PRIREDITVE

Kino Matica: V ženskem carstvu

Kino Sloga: Gibraltar

Kino Union: Minjin in Požarski

Kino Moste: Na okrajnem sodišču in

Krvavi kapetan

Kino Slika: Anapolls

Razstava slik akad. slikarja Rika De-

benjaka v Jakičevem paviljonu odprta

od 9.—18.

Razstava slikarja Ljuba Ravnikarja v

Obersnelovi galeriji na Gosposvetski cesti

št. 3. Vstop prost

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Mr. Bakardič, Sv. Jakoba trg 9,

Ramor, Miklošičeva cesta 20, Murmayer,

Sv. Petra cesta 78.

Od spod sita

Sobotni »Slovenski dom« piše:

»Obilje sovjetskih filmov v Ljubljani spada menda v začetek tesnejše kulturne izmenjave med nami in Rusijo. Ker so ti filmi pri Slovincih zaradi slovanstva deležni toplega sprejema in ker je kulturno sodelovanje vedno vzajemna stvar, upamo, da bomo v kratkem brali, da je bil v Moskvi predvajan in ravno tako toplo sprejet na pr. ... film Prosvetne zveze o evharističnem kongresu ... Tako si vsaj kulturno sodelovanje med dvema narodoma predstavljamo mi ...

Mi si pa predstavljamo kulturno sodelovanje med ruskim in slovenskim narodom samo približno tako ali pa malo drugače.

8 filmskega platna

Kino Union: »Minjin in Požarski«.

Ruski zgodovinski film v pristni ruski zasnovi, režiji in igri. Zgodovinske filme tako velikega obsega je sploh težko spraviti na filmsko platno. Kos so jim v polni meri vsaj v pogledu tehnike Američani in Angličani. O Rusih tega ne moremo trditi, vendar je pa film »Minjin in Požarski« možen, prepričljivo in učinkovito delo mlade ruske filmske umetnosti, ki črna seveda svoje pobude iz neizčrpne zakladnice ruske zemlje in njenega slovečnega življenja. Fotografija je mestoma nekoliko pomanjkljiva, kar pa gledalca ne moti sprito siljane igre in izklesanih, nepozabnih ruskih tipov. Film kot celota je za nas tenr večje doživljaje, ker slišimo v njem klono rusko besedo in vidimo dobrodušno, pa tudi bojovite ruske obraze. Preseneči nas, da je film delo sovjetske filmske umetnosti, pa je v njem vendar tako globoka ljubezen do rodne grude, da človeka vsega prevzame. Kri ostane kri in Rus ostane Rus, pa naj mu božajo uho še tako lepe besede o internacionalizmu.

Kino Matica: »V ženskem carstvu«. Ta ameriški film spada med najboljšie, kar lih je prišlo k nam z one strani morja. Mnogo duhovitih zamislov je v njem. Z predstavljanjem glavnih junakinj, karakteriziranih z živatni, je nekaj svojevrstnega, zelo posrečen uvod v film, ki nam odkrije življenje ameriške gospode. Morda malo preveč karikirano, vendar na življenjsko, vse-skozi realistično nad odpira film pogled v tako znano boljše ameriško družbo z vsemi njenimi dobrimi in slabimi lastnostmi. Z naslov filma pove, da igrajo v njem glavno na tudi edino vlogo ženske. Nobenega moškega ne vidimo, kar je tudi posebnost svoje vrste. Nekateri prizori so res nekoliko preveč ameriški, v splošnem pa film zasluži zanimanje, ki ga je bil deležen že v soboto, zlasti pa včeraj in ki ga bo gotovo vzbujal, dokler bo na sporedu. Časi so taki, da je človek vesel, če se lahko tu na tam od srca nasmeje. Za smeh pa skrbi ta film v obilni meri.

Muslimani v Indiji za Anglijo

Bombaj, 30. sept. s. (Reuter). Predsednik indijske muslimanske lige Jinnah je včeraj na nekem zborovanju obrazložil razloge, zaradi katerih muslimanska liga zaenkrat neče sodelovati v indijski vladi, pristavil pa je, da so indijski muslimani odločeni pomagati Angliji z vsemi sredstvi in preleti za njo zadnjo kapljo svoje krvi. Muslimani zahtevajo sicer spremembo ustave, pripravljani pa so počakati na spremembo do konca vojne.

Stališče muslimanske lige tolmačijo v poučenih krogih tako, da zahtevajo muslimani za primer, če bi se tudi Indii odločili za sodelovanje v vladi, enakopravnost z njimi sicer pa večinoma mest v vladi. Prav tako zahtevajo jamstvo, da bo ostal položaj muslimanov nespremenjen, če bi se kongresna stranka, ki zastopa Inde, naknadno odločila za sodelovanje v vladi.

Borzna poročila

Curlin, 30. sept. Beograd 10.—, Pariz 9.85, London 17.—, New York 436.—, Milan 22.05, Madrid 40.—, Berlin 175.20.

DOBER SPOMIN

Teta špela je po dveh letih prišla na obisk. Rekla je malemu Lojzku:

»Nu, ali me še pomniti?

Lojzek je vzdihnil: »Kako ne? Ti si tista,

ki mi ni takrat ničesar prinesla.«

Podražitev čevljarskih del za 40%

Čevljarski pomočniki so v meznem gibanju in zahtevajo povišanje mezd

Ljubljana, 30. septembra. V nekakšnem začaranem krogu se vrtil dandanev vse življenje in ml z njim vred. Delavci, nameščenci, obrtniki in trgovci so ujeti v strašni ples draginje, boja proti draginji in boja za obstanek. Podražilo so se vse življenjske potrebe in delavci ter nameščenci ne moreta shajati, četudi se omejujejo do skrajnosti v potrošnji. Obrtnik mora tudi živeti. Delati mora in nekaj zaslužiti, zaradi tega je prisiljen »držati korake« z naraščajočimi cenami, ki jih plača za usnje, les, blago itd. Na sestanku, ki so ga imeli včeraj pri šestici čevljarskih mojstri in katerega je sodeloval Zdrženje čevljarjev za sodni okraj, je bilo videti, kako se vrtimo v hudem krogu in kako neizogibno bomo zaplesali v najhujšo krizo, ki bo katastrofalno zadela večino ljudi, če se ne bo kaj odločnega ukrenilo proti sedanjemu stanju in ne samo poviševalo cene obrtniškim izdelkom v sorazmerju s cenami materiala in življenjskim izidkom v sorazmerju s cenami materiala in življenjskim potrebščin.

Sestanek je bil izredno dobro obiskan. Otvoril ga je predsednik združenja g. Jernej Perdan, ki je v začetku poudaril, da se morajo čevljarski mojstri držati enotnih cen, ki so v skladu s podražitvijo usnja in da je treba ugoditi pomočnikom, ki so v meznem gibanju in zahtevajo povišanje mezd.

Pomožniška organizacija je združenju sporočila, da zahtevajo pomočniki zvišanje mezd za 35%. Uprava združenja je odgovorila, da so pomočniki že dobili 15% povišanje, dočim je uradništvo, ki daje mojstrom največ zasluga, dobilo konaj 10% povišanje plač. Pomočniki so se nato pritožili na mestno poglavarstvo, ki je 20. t. m. zaslusilo zastopnike mojstrov in pomočnikov. Zastopniki mojstrov so pristali na 5% povišanje mezd pomočnikom, a ti niso bili zadovoljni in zaradi tega so mojstri sklicali včeraj sešatek, da sklepajo o morebitnem večjem povišanju mezd.

Po dolgi debati so se mojstri včeraj odločili povišati mezde pomočnikom za 10%, torej skupaj s prejšnjimi 15 za 25%.

Vlomilec zaprl vlomilca v past

Ponesrečen vlom v stanovanje Lojzeta Zajca v Gledališki ulici

Ljubljana 30. septembra

V stanovanju Lojzeta Zajca v visokem pritličju hiše št. 7 v Gledališki ulici, so doživeli včeraj ponoči silno razburjenje. Bilo je že po eni, ko se je nenadoma zbudila hčerka Alojzija in zaradi šuma, ki ga je začula, prižgala v svoji sobi električno luč.

Pred seboj, tik postelje, je zagledala neznanega moškega, ki je tudi nemalo preplašen divje gledal okrog sebe. Alojzija je zakrčila, možki pa je zbežal in se skril v kuhinji. Krik je čul v sosedni sobi speči stari oče, ki je brž planil pokonci in stopil v sobo vnukinje. Vnukinja mu je povedala za kaj gre. Odhitel je v kuhinjo, kjer se je lotil drhtečega neznanca in ga po kratki borbi ukrotil. Iz stanovanja so takoj telefonirali na policijo in kmalu je prihitel

stražnik, ki je premaganega vlomilca ukle-

nil. Zajčevi so ugotovili, da jim je zmanjkalo iz omare v predsobi več razne obleke, in sicer skoro nov ženski plašč, siv moški plašč, rjava jopica in nekaj drugih kosov, v skupni vrednosti okrog 2500 din. Vlomilec je po kratkem obotavljanju priznal, da je vso obleko zmetal skozi okno na mestno parcelo na vogalu Gajeve in Tomanove ulice tik za hišo, kjer so jo res našli.

Na policiji so ugotovili, da se piše areti-

ulnska cesta št. 24 — vogal Blerweisova cesta št.

Skoraj pol življenja človek prespi

Učenci si še vedno zamažajo glave z vprašanjem, kaj je vzrok spanja

Kako spite? To je navadno zadnje vprašanje vašega zdravnika, ki ste mu šli po tožiti, da imate razvane živce, da se sploh ne počutite dobro. Kmalu se potem začudite, ko vam zdravnik v mnogih primerih predpiše praške, po katerih trdno spite in po katerih izgine večina vaših nevroze. Slabo spanje škoduje živcem, posledica je razdraženost, razburjenost, izčrpanost in drugi taki nevrozi. Včasih odločitev so odvisne od tega, kako se je človek naspal. To ve vsak človek iz lastne skušnjave.

Kaj povzroča spanje?

Zadovoljivega fiziološkega pojasnila o vzroku spanja prav za prav še nimamo. Zelo stara je že domneva, da povzroča spanje slabokrvnost osrednjega živčevja, zlasti možganske skorje. Drugi so zopet našli vzrok spanja v strupih, ki se nabirajo v telesu po utrujenosti, zlasti pa po delu mišic. Ti strupi se nakopičijo in povzročijo regenerirajoče spanje. Tretja učenca teorija išče vzrok spanja v utrujenosti živčnih elementov. Seveda iščejo vzrok spanja tudi okultisti, pa tudi oni ga ne morejo najti.

Klasični stari vek, ki je vse težke probleme opredelil z bajkami, išče njihove tajne v delu bogov, je nam zapustil bajko tudi o spanju. Po grškem bajslavju je veljal Hypnos, bog spanja, prav tako kakor Thanatos, bog smrti, za sina noči in oba sta živela v mračnem podzemlju. Noč je spuščala z zvezdami na svet tudi boga spanja, ki je bil podoben krepkemu mladeniču s krili, pozneje samo z označbami kril na sencih.

Objektivna dognanja o spanju je opisal klasično sloveški fiziolog Purkinje. Naravni pogoj spanja so mir, tišina in tema. Fiziološka potreba si pa izsili spanje tudi brez teh temeljnih pogojev. O tem vedo povedati cele zgodbe vojakov z bojišča pa tudi vsi ljudje, ki delajo ponoči. Včasih je zmeren nemir, če že ne za spanje pa vsaj za njegov začetek celo dobrodošel. Tako beremo v pravljicah iz Tisoč in ene noči, da je spal orientalski velmož v viseči mreži, ki jo je moral suženj iz druge sobe neprestano gugati. Naposled imajo tak neprijeten nemir ne samo dojenčki, temveč tudi potniki v spalnih vagonih in mornarji.

Lega telesa

Ne samo pri ljudeh, temveč tudi v naravi najdemo mnogo primerov čudnega spanja. Mnoge živali spe stoje, naslonjene na vse mogoče načine, ptice se krčevito drže vej, nekatere ribe, ki spe med vsemi živalmi baje najmanj, zadremlejo samo za nekaj trenutkov, kače spe zvite v kolač. Utrujene mačke ali psiček, ki zaspi na soncu v najnikavnejši legi, toda vedno tako, da počivajo vse mišice, nam lahko služijo za najboljši vzgled, kako je treba spati. S sproščeni mišicami in ležeč na strani zaspi tudi otrok, utrujen po igri, pa naj bo na preprogi ali pa kar na tleh. Važno pri tem ni, ali leži na desni ali na levi strani.

Kako spe razni narodi

Iz podobnih opazovanj so si ustvarili Indijci čudovito jogo, obvladane telesa. Njihove pozicije miru, o katerih govori tudi Paul Brunton v svoji knjigi »Indijske tajne«, bi nam pa bile brez potrebne priprave nerazumljive. Pač pa to kaže, kako različni so nazorji glede udobnosti in počitka. Nekaj sorodnega z netopirjem, ki spi z glavo navzdol, imajo cigani. Proti vsem pravilom spe cigani tako, da držijo noge vedno višje kakor glavo. Ko leže cigan počivati, si položi kar koli pod noge. Manj udobno bi se nam zdelo spanje Japonci, ki spe na hrbtni tako, da imajo vrat naslo-

njen na posebno leseno stojalo, glava pa ne sme biti naslonjena, ker bi se sicer pokvarila visoka, stolpu podobna prička. Verski predpisi vevajo mochedanem spati z glavo obrnjeno proti vzhodu ali pa z obrazom proti sončnemu vzhodu. Spartanci so pri svoji strogi telesni vzgoji spali na kamnitih ploščah. Gotovo se jim je spalo prav tako dobro, kakor se spi Estoncem in Eskimom v njihovih kožuhovinah, mastnih in smrdelih spalnih vrečah. ali kakor spe še ponekod na kmetih na pernicah.

Spati na golih tleh menda nikoli ni bil ideal. Dokaz tega so najstarejše znane oblike postelje iz egiptskih, asirskih in babilonskih časov. Vse postelje so imele štiri nizke noge, kakor jih imajo najmoderneje. Nizke so bile postelje zaradi udobnosti, ne pa zato, ker bi se človek bal, da bi padel ponoči s postelje. Znano je, da spremljajo tudi najtežje in najrazburjivejše sanje navadno le neznatne kretnje. Posebno okrasna vzglavja in stranice postelje so imeli Grki in Rimljani. Srednji vek, ki je nam v marsičem manj razumljiv od starega, je bil navdušen za postelje, ki so bile pravi monstrumi. Nanje je vodilo več stopnic in na vseh štirih vogalih so imele stebre. Nad tako srednjeveško posteljo so bili vrhovi stebrov povezani s palčami, na katerih so viseli debeli zastori. Tako je bil človek dobro zavarovan pred svežim zrakom. Spanje v takih posteljah gotovo ni bilo prijetno, še manj pa zdravo. Skupna postelja je bila skoraj vedno izjema. Dvojne postelje so francoski izum. razmeroma še mlad.

Kako dolgo je treba spati

Zelo različno je naziranje o tem, kako dolgo je treba spati. Če hočemo doslovno verjeti zgodovini, so spali Aleksander Veliki, Napoleon, Edison in drugi slavni možje zelo malo, komaj nekaj ur. Sicer je pa

res razkošje, prespati toliko dragocenega časa. Ameriški statistiki so izračunali, da prespi 60 let star človek povprečno polnih 23 let svojega življenja. Vendar se pa vedno strinja v tem, da je daljše spanje koristnejše od krajšega. Nemški zdravnik Gross priporoča, naj spi enoleten otrok 20 ur dnevno, triletni 16 ur, petletni 14, osemletni 12, 17leten mladenič 10 in pol, odrasel človek pa najmanj 7 ur. Učenjak Kohlschütter je proučeval spanje in je prišel do zaključka, da je spanje najtrdnjše čez pol do poldruga ure potem, ko človek zaspi, pozneje pa postaja vedno bolj rahlo. Prevelika utrujenost ali razburjenje pa spanju škoduje in lahko povzroči nespečnost.

Učeni zdravniki imajo mnogo pomislekov proti spanju v nepravem času. Nekateri pravijo, da škoduje človeku spanje neposredno po jedi, ko krvni obtok in dihanje pojema. Tako spanje ne pospešuje prebave. Proti počitku po jedi pa ni toliko pomislekov. Mnogi ljudje pa radi zaspe takoj po izdatni večerji, češ da prinaša tako spanje prijetne sanje.

Kje se najboljše spi?

Na vprašanje, kje na svetu se najboljše spi, je pa odgovor težak. Nekaj toplice prav, da se nikjer na svetu ne spi tako dobro kakor v pustem norveškem zalivu Magdalen sredi gora ob bučanju Ledenege morja in svetlikanju polarnega sija. Toda to je gotovo subjektivno, kajti tudi v tropičnih krajih se spi tako dobro, da poznao tam ljudje celo spalnico. Pri nas v zmernem pasu bi mnogi izmed tisočih ljudi, izprehajajočih se zvečer po velikih mestih, ki bodo tež kakaj ur vsi spali, kjer koli, če treba tudi v parku in klopi, ne zamenjali svojega kotečka za nobenega drugega na svetu.

Kratek pregled sportnih prireditev

V tekmi proti Madžarom so se naši dobro odrezali — Motociklistične dirke v dežju

Ljubljana, 30. septembra.

Po zadnjem neuspehu nasproti Rumuniji včeraj teden se je včeraj naš nogometni sport krepko rehabilitiral. Z Madžari smo igrali tri tekme, od katerih je bila prva, ki je hkrati stela za podunavski pokal, remis, medtem ko je druga garnitura v Beogradu odpravila madžarsko B-reprezentanco s 3:0, a juniorji so nasproti madžarskemu podmladku izgubili z 2:4, in to celo po krivdi sodnika. Zato pomeni včerajšnja nedelja zopet lep vzpon in krepko afirmacijo našega nogometa, ker je s temi rezultati ponovno dokazal, da je zares na mednarodni višini.

Tekma v Budimpešti se je odigrala pred 20.000 gledalci in je v marsičem spominjala na ono pred tremi leti, ko smo prav tako v madžarski prestolnici igrali neodločeno 1:1. Jugoslavija je bila včeraj enakovreden nasprotnik, lahko se celo reče, da je imela njena reprezentanca v obrambi boljše moči kakor Madžari, zlasti pa je treba omeniti vratarja Glazerja, ki je bil čudovito pri sebi in je obvladal položaj v najtežjih situacijah. Prav njegova zasluga je, da je ostala tekma neodločena oziroma brez rezultata. Naše moštvo je v celoti igralo dobro, zlasti pa še Brozovič in Jazbinšek. V Beogradu smo zabeležili lep uspeh. 3:0 nasproti drugi garnituri Madžarske je gotovo pomembna zmaga, zlasti še, če se upošteva, da je morala Jugoslavija skoraj ves drugi polčas igrati z desetimi igralci, ker je sodnik izključil Požega. Zmaga Jugoslavije v Beogradu je bila zaslužena, ker

so igrali naši s silno voljo in srčno ter tako paralizirali tehnično premoč Madžarov.

Včeraj je bilo odigrano V. kolo prvenstvenih tekem v slovenski nogometni ligi. V Ljubljani sta se srečala lokalna tekme Ljubljana in Mars. Po precej napeti, živahni in zanimivi igri je Ljubljani uspelo, da je žilave Poljance odpravila s 5:3 (3:1). Kakor skoraj vsako nedeljo, so tudi to pot poskrbeli za senzacijo trboveljski Amaterji. Sicer je vsakdo pričakoval njihovo zmago, a da bodo jeseniško Bratstvo odpravili kar s 5:0, tega si pač ni nihče nadejal. Zaradi tega je ostal Amater še vedno na vrhu tabele, saj v petih tekmah ni izgubil niti ene točke. Železničar je meril svoje moči z lokalnim rivalom Mariborom, ki ga je

po lepi igri zaslužen premagal z 2:0. Olimpij si je prboril dve točki, potem ko je na domačih tleh porazil Kranjsko s 3:1. Kljub porazu pa so bili Kranjčani boljše moštvo.

V hrvatski ligi je Železničar remiziral s Haškom 2:2. Split je zmagal nad Saškom z 1:0, osljeska Slavija pa nad svojo imensko posestrimo varaždinsko Slavijo s 3:2. Kljub dežju so bile včeraj na čatežu motorne dirke. Pri dirki turnih motorjev do 100 ccm je zmagal Hinko Šimenc (Hermes) 8:26.4, pri turnih motorjih do 350 ccm Tone Žagar (Hermes) 7:39.2, pri turnih motorjih do 1000 ccm Vinko Bar (IGMK) 6:45.4, pri sportnih motorjih do 350 ccm Martin Rotar (Hermes) 6:36.2 (najboljši čas dneva), pri sportnih motorjih do 1000 ccm Vinko Cerić (Avtokl. Maribor) 7:31.1 in pri motorjih s priklopnim vozom Žiga Lapter (Motoklub Varaždin) 8:36.5.

V Zagrebu je bil včeraj mednarodni lahkootletski dvoboj Hrvatska: Slovaška, v katerem so zmagali Hrvati z 61:5 proti 53.5 točke.

Slovo postajenačelnika S. Razpotnika

Zidani most, 27. septembra. Oni dan se je poslovil od nas tukajšnji postajenačelnik g. Srečko Razpotnik, ki je bil splošno znan in priljubljen med domačini. Temu primerno je bilo tudi njegovo slovo od Zidanega mosta. S težkim srcem so se poslovljali od njega številni železničarji. Marsikomu se je orosilo oko, saj so z njegovim odhodom izgubili svojega dobrega predstojnika, ki je skrbel za nje kakor pravi oče. V znak hvaležnosti so mu poklonili lep pisalni pribor. Tudi podrejeno uradništvo mu je priredilo poslovilni večer, kjer so padle marsikateri lepe in hvaležne besede, v čast in odliko našemu priljubljenemu postajenačelniku.

G. Srečko Razpotnik je bil rojen leta 1896 pri Sv. Trojici nad Moravcami. Železniško službo je nastopil takoj po prevratu v Zagorju. Nekaj časa je služboval tudi v Sisku, potem je bil pa kot zelo sposoben uradnik premeščen na Zidani most, kjer je služboval kot prometnik, postajni blagaj-

nik in namestnik šefa do leta 1931. Nato je bil imenovan za šefa postaje v Rimste Toplice, nakar je bil jeseni leta 1933 poklican na odgovorno mesto za šefa postaje Zidani most.

Kot odlični violonist je imel priliko pokazati svoje sposobnosti tako na Zidanem mostu, kakor v Radečah. Godbeniki so ga izvolili za predsednika svojega društva, kjer je z vsemi močmi pospeševal razvoj domače godbe. Tlik pred svojim odhodom je izpeljal akcijo za nabavo kompletnih novih instrumentov, ki so stali težke tisočake. Dolgo vrsto let je bil tudi agilen poverjenik Jadranske straže na Zidanem mostu, ki šteje po njegovi zaslugi nad 150 članov. Udeleževal se je v vseh ostalih nacionalnih društvih, kjer ga je vse ljubilo in spoštovalo.

Svojemu podrejenemu osebju je bil strog, toda pravičen predstojnik. Posebno priljubljen je bil med nižjimi uslužbenci, katerim je veliko pomagal pri zboljšanju njihovega položaja. Kot vreden šef postaje je bil za svoje težko in odgovorno delo večkrat odlikovan z najvišjega mesta.

Njegova gospa soproga je službovala več let kot učiteljica na Zidanem mostu, nedavno je bila po upokojeno. Zaradi študija svojih otrok je bil g. Razpotnik te dni premeščen po lastni prošnji na direkcijo drž. železnice v Ljubljano. Želimo mu vse najboljše na novem službenem mestu! R. B.

Novi naočniki

Optika nam prinaša najnovejša naočnike vijoličaste barve, ki varujejo oko škodljivih ultrakratkih žarkov, močnih reflektorjev in škodljivega odseva ledu in snega. Obenem pa omogočajo novi naočniki razločevanje barv, zlasti zelene, rdeče in modre, kar z dosedanjimi naočniki ni bilo mogoče.

Prof. Weidert dela že več let poskuse s tem, da primeša steklu v optične svrhe razne mineralne snovi. Slednjič je dobil srebrenkasto belo kovino, tako zvani neodim. Ta kovina daje steklu modrikasto barvo, obenem pa lastnost, da ne morejo prodreti skozenj ultravijoličasti in rdeči žarki. Tako absorbira močne žolte žarke, ki so najsvetlejši med mavričastimi žarki. Steklo absorbira iz svetlobe reflektorjev žolte žarke. Ker je žolta barva pogosto primešana rdeči, modri in zeleni, se vidijo te barve skozi to steklo čistejše. Signali črni in zeleni so zelo jasni in zato uporabljajo novo steklo tudi na ladjah. Oko varuje utrujenosti in zelo točno zariše konture. Doselej so rabili ljudje za zaščito pred premočno svetlobo sive ali žoltozeleno zaščitne naočnike, ki imajo pa to slabo stran, da pokrivajo s svojo barvno plastjo gledane predmete, tako da vprav barve razmeroma močno zastirajo.

DUSEVNA HRANA

— Mamica, kaj pa je to duševna hrana? — Kako moreš zastaviti tako neumno vprašanje? Kuharska knjiga vendar.

NJUNA SKRB

Francek, če naju ne pride mama kmalu buditi, bova zamudila šolo.

MED PRIJATELJICAMI

Prijateljica pokaže prijateljici svojo fotografijo. Grda, kajne? — Da, imenitno zadeta.

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

Po dolgi mukepolni bolezni nas je zapustila za vedno naša neizmerno ljubljena žena, mamica, hčerka, sestra, svakinja in nečakinja, gospa

Jelka inž. Stare-tova
roj. Naglas

Pogreb blagopokojne bo v ponedeljek, dne 30. septembra 1940 ob 4. uri pop. iz hiše žalosti, Novi trg št. 6, na pokopališče k Sv. Križu, kjer jo položimo v rodniško grobnico k večnemu počitku.

LJUBLJANA, dne 29. septembra 1940.

Vladi, soprog; Eka, Lado, otroka; Jelka Bretl, mati; Viktor, brat; Špelca Pirkmayer, sestra in ostalo sorodstvo

Umrli nam je naš dobri soprog, oče, stari oče, gospod

Nikolaj Obradović

uradnik banske uprave v pokoju

v 60. letu svoje starosti.

Pogreb dragega pokojnika bo v torek, dne 1. oktobra ob 4¼ popoldne z žal — kapele sv. Petra k Sv. Križu.

LJUBLJANA, dne 28. septembra 1940.

Globoko žalujoci:

ALOJZIJA — soproga; OTON, NIKOLAJ — sinova; ANKA, ALMA — snahi; DUŠICA — vnukinja, in ostalo sorodstvo.

Daniel Lesueur

Krinka ljubezni

Roma

Čeprav je bil ves iz sebe od razburjenja, bi mladenič ne bil storil tako neumestnega in skoraj krutega koraka, če bi ne bil vedel, da je Françoise stopila v samostan in če bi ne bil mislil, da je že za samostanski zidovi. V resnici pa ni bilo tako.

Ko je pozvonil, mu je prišla odpret služkinja in vzklila mu je:

— O, to ste vi, gospod? Kako dolgo vas že nismo videli! Prihajate baš o pravem času. Naš gospod se počuti zelo slabo.

Služkinja se je počutila v hiši domačo in mislila je, da mora priskočiti sprejeti gospodarjevega prijatelja, ker ni razumela, zakaj je tako nenadoma izostal. Še preden je mogel princ kaj vprašati, je odprla vrata salona in namignila gostu, naj ji sledi.

Villings je tiho vstopil, toda obstal je na pragu kakor vkopan. Pri oknu v naslanjaču je sedel Marc de Plesguen. Noge je imel pokrite z odejo in bil je

tako blede, da bi bil človek mislil, da ima pred seboj mrtliča. Njegov je itak koščeni obraz je bil še bolj upadel. Navadno obrta brada je bila zdaj zaraščena z belimi kratkimi in nakodranimi kociami. Tako je bil pogled na skršenega moža še strašnejši. Napol ugasle oči so se izgubljale pod obrvmi v globokih očesnih duplinah.

Se bolj nego ta očitna agonija je pa pretresel Gilberta pogled na mlado redovnico, stoječo kraj umirajočega starca. Takoj jo je spoznal. Bila je Françoise. Ker njen red ni bil strogo ločen od sveta, temveč je z dobrimi deli lajšal ljudem gorje, so ji dovolili srečati očeta.

Stala je s hrbotom proti vratom in tako ni opazila prišleca. Šele izraz groze na obrazu njenega očeta jo je opozoril, da stoji nekdo na pragu.

Starec je iztegnil roko, kakor da hoče nekoga zapoditi nazaj skozi vrata. Da, poskusil je tudi vstati, kar se mu pa ni posrečilo. Iz njegovih napol ugaslih oči je švignil plamen.

Njegova vznemirjena hči se je obrnila. Pri pogledu na mladeniča, ki je bil njen ženin na tem svetu, je nesrečna Kristova nevesta prebledela, da je postal njen obraz blede kakor platno, s katerim je bil obrobjen njen drobni obraz. Toda takoj si je opomogla od osuplosti in že so se ji začrtale na obrazu poteze trojnega dostojanstva: ženskega, aristokratskega in verskega. Molče, brez vsake kretnje, je pokazala tako kakor njen oče ogorčeno presenečenje, pred katerim bi prišlec ne kazalo nič drugega nego umakniti se.

— Oprostite, — je vzkliknil princ s ponižnim glasom, ne da bi stopil naprej. Hotel sem vas prvi pozdraviti z vašim pravim naslovom markiza de Valcora. Prečitajte tole poročilo. Resnica prihaja končno na dan. Escaldas si ni končal življenja. Obesili so ga ... odstranili so ga ... razumete?

Gotovo je razumel nesrečnež, ugašajoč tu v svojem naslanjaču. Tu v tem naslanjaču, ubit po sramoti zato, ker je napravil umazano stvar za svojo, ker je postal igrača ponarejalcev in sleparjev. Ali je bila mogoča nečuvna stvar, ki mu je vračala čast, ki naj bi mu dovolila, da bi legel s čistim čelom v grob? Že je dvigal to čelo. Žarek življenja je oživel njegov mrtvaški obraz, prehodka moč je galvanizirala njegove izsušene prsi. Prijel je svojo hčer za roko, ji zasadil v njo svoje koščene prste, potlej je pa zasepetal z votlim glasom:

— Vzemti ta list, Françoise ... Prinesi mi ga. Mlada redovnica je stopila h Gilbertu. Pri vsem svojem prizadevanju, da bi ohranila mirno kri, ji je rdečica zalila obraz, ko se je malone dotaknila z roko njega, ki ga je nekoč tako vroče ljubila.

— Evo, častita sestra, — je dejal Gilbert in ji izročil novine. Njegove besede so zvezele tako spoštljivo in toplo, da je nehotno dvignila oči. Toda Marc de Plesguen je hotel samo čitati poročilo.

— Sedite, gospod! — je dejal princu s tistim glasom, ki je iz njega že odmeval grob.

Hči mu je držala pred očmi novine, sama je pa sledila s pogledom vrsticam, ki jih je čital starec

s pomočjo kukala. Dvakrat mu je padlo kukalo s koščene nosu, preden je prečital poročilo.

Ko ga je željno prečital do zadnje vrstice, je Marc de Plesguen dvignil od razburjenja razvneti obraz, v katerem sta mu žareli dve zenici.

— Živel bom, — je zahropel. Živel bom, dokler ta bandit ...

Beseda mu je zastala v grlu. Omahnil je nazaj na blazinice in razburjenje mu je počasi izginjalo z obraza.

— Da, moj oče ... da, moj oče ... — je ponovila Françoise. Živeli boste, da boste lahko videli, kako zmaguje božja pravičnost.

Gilbert, ki sta bila menda oba pozabila nanj, je vstal in dejal prijazno:

— Ali mi dovolite, da vam vse povem? Ne bom našel v sebi dovolj poguma, da bi se vrnil, toda lahko vam pošljem ...

— Zakaj bi se ne vrnil, gospod? — je vprašala Françoise. Moj oče lahko vidi v vas samo še žrtev istih sovražnikov, ki jih ima tudi on. Ne more vas več dolžiti, da ste ga pahnili v prepad.

In ozrla se je na svojega očeta, ki je lahko prikimal z glavo, kakor da bi se hotel s tem upravičiti za to, da je tako hladno sprejel Gilberta.

— Kar se mene tiče, — je pripomnila mlada redovnica, — sem že Gospodova nevesta in vas smatram za Bertrandinega moža.

— Za Bertrandinega moža! — je vzkliknil Gilbert. — Ah, saj nisem njen mož.

Ob tem vzkliku je prešinila Françoise groza.

Dravinjska dolina zopet pod vodo

**Za lepimi sončnimi dnevi je nastopila čez noč
že tretja povodenj v tem mesecu**

Poljčane, 29. septembra. V razdobju enega meseca je zadela Dravinjsko dolino že tretja nevarna povodenj. Včasih je moralo deževati vsaj nekaj dni, da je voda udarila iz struge, zadnje čase pa se pojavi povodenj kar čez noč. Tako tudi danes. Po lep h sončnih jesenskih dneh se je v soboto večer napravil dež. Lilo je nato vso noč in danes jutro nedolgo smo se znašli spet pod vodo. Kakor ob zadnji povodnji pred 14 dnevi, tako je tudi danes od Konjice čez Loče, Poljčane in dalje proti Studencem, Makolam tja do Majšperga vsa pokrajina podobna velikemu jezeru. Ljudje se sprašujejo, kako je to mogoče v tako kratkem času. Je zato že skrajni čas in skrajna sila, da bi se Dravinja enkrat regulirala. Potem bi teh večnih povodnj, ki spravljajo predvsem prizadetega našega kmeti, ki ima njive in travnike ob Dravinji, že v obup, vendarle ne bilo več. Pa tudi naše ceste, ki ob takih prilikah hudo trpijo, bi se oddahnile.

Vode, tako Dravinja kakor Brežnica in

drugi manjši potoki so začeli naraščati že v zgodnjih jutrnjih urah. Ko so se ljudje vračali od zgodnjega cerkvenega opravila, so morali nazaj grede vodo že bresti. Poljčane so bile od ostalih vasi spet odrezane. Cesta na Spodnje Poljčane je na široko poplavljen. Žage in mlinci, pri katerih se zbira velika množina vode, še nekaj dni ne bodo mogli obratovati. Tudi tukajšnja električna domača centrala danes ni mogla dati toka, ker je bila vsa v vodi.

Voda je ponovno napravila občutno škodo na njivah in travnikih. Nekaterim je odnesla poslednjo kosnjo. Zadnji poljski sadeži, ki so v zemlji, so pod vodo, tako pesa, ajda in repa. Buče, kar jih je še ostalo, so odplavale kdo ve kam. K sreči je danes nedelja, sicer bi zaradi visoke vode marširali ne mogli na delo ali po drugih opravkih. V popoldanskih urah še vedno dežuje in se voda še nič ni odtekla. Če dež čez noč ne bo prenehal, bo povodenj zavzela še večji obseg in bo voda vdirala še v druge kleti in stanovanjske prostore.

Novi vozni red mestnih avtobusov

**Pribitek 50 par k vozovnicam za mariborske
potnike, ki ne kupijo voznega listka na osrednji postaji**

Maribor, 30. septembra. Novi vozni red avtobusov Mestnih podjetij Maribor bo veljal z dnem 6. 10. 1940. Vse spremembe so razvidne v žepnem voznom redu »Avtobus«, kjer so vozni redi vseh avtobusnih podjetij v Mariboru in v okolici in ki se dobi za 2 dni pri prometniku v Osrednji avtobusni postaji. V avtobusnega prometa na Glavnem trgu v Mariboru in na stenskih voznih redih v raznih lokalnih in pisarnah. Opozorjamo le na glavne spremembe in na nova določila.

Proga Maribor—Studenci: Voznina znaša kakor na vseh ostalih mestnih progah od 2. 10. 1940. Proga Maribor—Pobrežje: Izostane vožnja ob 16.40 z Glavnega trga. Vse ostalo je nespremenjeno. Proga Maribor—Tenzor: Ob sobotah, nedeljah in cerkvenih praznikih izostane vožnja ob 19.52 z Glavnega trga. Cena je 2 din enako kakor na vseh drugih mestnih progah, ne glede na vstopno in izstopno postajo. Proga Maribor—Radvanje—Pekre—Limbuš: Ob nedeljah in cerkvenih praznikih izostane vožnja ob 10. dopoldne z Glavnega trga. Avtobus z odhodom ob 14. z Glavnega trga vozi do Limbuša. Zvečer izostane vožnja ob 20. z Glavnega trga.

Proga Maribor—Slov. Bistrica—Celje: V Slov. Bistrico izostane vožnja ob nedeljah in cerkvenih praznikih z odhodom ob 21.30 iz Maribora in vozi avtobus, ki odhaja z Glavnega trga ob 18.30 naravnost v Slov. Bistrico in ne samo do Zgornje Poljske. S kolodvorja v Mariboru odhaja avtobus v Celje samo jutraj ob 6. vsi drugi avtobusi v Celje in iz Celja pa vozijo in obstajajo na Glavnem trgu v Mariboru. Potniki, ki žele potovati z Glavnega trga na glavni kolodvor, se lahko peljejo z avtobusom proge Vojašnica kralja Petra—kolodvor, brez doplačila voznine.

Proga Maribor—Murska Sobota: Ob nedeljah in cerkvenih praznikih odhaja avtobus iz Maribora Glavni trg ob 6.15 in prispe v Mursko Soboto ob 8.45. Popoldanska dnevna vožnja iz Maribora ostane nespremenjena ob 17. Iz Murske Sobotne pa odhaja avtobus vsak dan ob 6.30 in prispe v Maribor ob 9., torej eno uro kasneje kot doslej. Glede morebitne dnevne vožnje v Mursko Soboto iz Maribora ob 6.15 in iz M. Sobotne ob 11.15 bo obveščena javnost pravočasno. Voznina na tej progi se je izravnala na odseku od Oseka do Murske Sobotne za 1 do 3 din.

Proga Maribor—Ljutomer: Jutranji avtobus prihaja v Ljutomer 5 minut kasneje

ko dosedaj, t. j. ob 8.05 in ima v Ivanjicah ob 7.10 zvezo z avtobusom iz Gornje Radgane. Avtobusa ob 5.45 iz Maribora in 11.15 iz Ljutomerja bosta vozila le do vključno 31. 1. 1941; od 1. 2. 1941 bo vozil avtobus ob 5.45 iz Maribora samo vsako nedeljo in cerkveni praznik. Voznina na tej progi se je izravnala na odseku od Brengove do Ljutomerja za 1 do 2 din. Proga Maribor—Sv. Martin: Ob nedeljah in cerkvenih praznikih odhaja avtobus zvečer ob 18. namesto dosedaj ob 19. Proga Maribor—Selnica: Izjemna cena za povratne voznice na tej progi je ukinjena in stanejo odlej povratne voznice enako, kakor na vseh drugih avtobusnih progah.

Pribitek 50 par k voznini plača v smislu odobritev kraljevske banke uprave dravske banovine v Ljubljani, VIII. No 2720-3, 2721-3, 2722-3 itd. iz leta 1940, vsak potnik, ki ne kupi voznega listka pred vstopom v avtobus na Glavnem trgu v Mariboru pri prometnem uradniku v Osrednji avtobusni postaji, temveč zahteva in kupi voznik listek šele od šoferja v avtobusu, ki nima sprevodnika. Do tega ukrepa so bila Mestna podjetja mariborska primorana, ker so bili potniki gluh za vsa opozorila in vse prošnje, da naj kupujejo vozne listke v Mariboru na Glavnem trgu v naprej in ne šele v avtobusih, ki so imeli za to stalne zamude in velik drenj pred avtobusni ter so se redni potniki venomer pritoževali proti temu in tudi nadzorna oblast je zahtevala, da se napravi v tem pogledu red.

Posebne avtobusne vožnje na Pohorje do Ruske koče (Sv. Arh) prirejajo Mestna podjetja Maribor, avtobusni promet, do preklica vsako nedeljo in vsak cerkveni praznik z odhodom ob 7. jutraj izpred Osrednje postaje avtobusnega prometa na Glavnem trgu. Cena vožnje v eno smer 25 din za osebo, ne glede na vstopno in izstopno postajo ter brez vsakršnega popusta. Vožnja se vrši samo, če je plačana voznina najmanj za 20 oseb (500 din). Prijave hkrati s plačilom zneska 25 din za osebo sprejema pisarna v Osrednji avtobusni postaji avtobusnega prometa na Glavnem trgu, tel. št. 22-75, vsako soboto in vsak dan pred cerkvenim praznikom do sedmih zvečer. Če ni zadosti prijav in avtobus ne vozi, se vrne vplačani znesek brez odbitka, sicer pa ne.

Mestna podjetja Maribor bodo skušala vzdrževati neokrnjen avtobusni promet do skrajnih možnosti. S kolikimi žrtvami in težkočami se mora boriti sedaj avtobusni promet, je pač vsakomur znano.

Mariborske in okoliške novice

— Nov grob. V Praprotnikovi ulici št. 3 v Krčevini je umrl upok. poštni inspektor Leopold Košenina. Zaljubljenim svojim naše globoko sožalje!

— Mestno poglavarstvo razglasa, da bo seznam oseb, zavezanih pridobitni, razgrnjen v višiočisti mestnega poglavarstva na Rotovškem trgu št. 1, soba št. 7, od 1. do 15. oktobra 15. oktobra t. l. med uradnimi urami, in sicer od 8. do 12. in od 15. do 18. izvenredno soboto pop.

— Namesto venca na grob p. o. A. Tavčarja je daroval veletrgovca g. Macun 150 din za revno družino.

— Iz Studencev. Drevo ob pol 19. ima odbor Ljudske univerze v Studencih posvetovanje, na katerem se bo določilo delo za novo sezono.

— Kulturna vest. S 1. oktobrom se pričnejo tudi letos začetni ter nadaljevalni tečaj angleščine. Vsi, ki se zanimajo za angleščino, naj se zgledajo v torek 1. okt. ob pol 19. v prvi rešni gimnaziji (priljubljen levo, vrata št. 6).

— Nočno lekarniško službo imata tekoči teden Minafikova mestna lekarna pri Orlu na Glavnem trgu, tel. 25-85, in Remsova lekarna pri sv. Roku na vogalu Aleksandrova in Meljske ceste, tel. 25-32.

— Zaradi čestitave gare »Koro promet« neseča. V bližini Piskenskega dvora se vsak od druge strani bližata: škrob Jože, trgovec iz Gor. Radgane, s tovornim avtomobilom, s svojim osebnim avtom na izletu v svoj vinograd. Na cesti pa stoji čestitaveva gara. Le-te se skušata oba izogniti vsak po svoje, toda — najbrže oba, gotovo pa eden izmed njiju — tako da je prišel osebnemu avtomobilu, v katerem je bilo več oseb, v veliko nevarnost, da se preobrne v jarek, napolnjen z vodo. Ker gre tu za nevarno ogrožanje javnega prometa vprašanje krivde še ni dokončno rešeno.

— Ima fant privedo do oblike svoje umirne ljube? To vprašanje razvema zdaj duhove v dolini Pisanje. Pri Sv. Jurju je Čeh Ana služila kot natakarica v gostilni Vrečko. Tu je imela s posest. sinom Janezom župcem ljubavno razmerje. Z njim noseča, je šla v bolnico, a tu je reva na porodu umrla. Po njeni smrti je šlo za nje-

no obleko in sploh za njene stvari, ki jih je pustila v Sv. Jurju. Župec se je smatral kot vdovec s pravico, da si prisvoji imetje svoje umrle ljube. Pobral je, kar je bilo boljšega, ostalo je prepuštil staršem pokojnice. Ti pa s tem župecem stalištem seveda sploh niso zadovoljni in trdijo, da župec sploh nima nobene pravice do obleke pokojnice, za nje, za starše je že več kot dovolj, da je njih hči tako žalostno končala svoje mlado življenje. Tudi iz naslova zgolj kakšne odškodnine nima župec nobene pravice do te obleke, ker ni on ranjko podpiral, marveč nasprotno, ona je njega tudi gmotno podpirala. Spor pride najbrže tudi pred civilno sodišče.

— Vaje orkestralnega oddelka. Glasbene Matice v Mariboru se vršijo redno vsako sredo ob 20. uri v prostorih deklarske mešanske šole v Miklošičevi ulici. Vsi dobro izveščani godbeniki, ki so usposobljeni za sodelovanje v simfoničnem orkestru in ki so pripravljeni prostovoljno sodelovati, iskreno dobrodošli.

— Makimalne cene za »vinjko« meso, slanino, šalo in mast. Na podlagi pooblastila bana dravske banovine v Ljubljani VIII-K št. 510-40 z dne 17. septembra 1940 in na osnovi nakupne cene 20 din za kg za zaklane prašiče izvora izven dravske banovine določa mestno poglavarstvo v Mariboru za svoje področje te-le najvišje cene: svinjski hrbet kg 22 din, ostalo svinjsko meso 21 din, slanina in šalo 24 din, mast 26 din, glava 10 din, črevesna mast 16 din, ledvice 18 din, sroa 18 din, možgani 18 din, jetra 16 din in pljuča 10 din kg.

— Otvoritev gledališke sezone bo radi popravilnih del v gledališču šele v soboto 5. oktobra. Ta večer se uprizaro prvič v Mariboru znamenita Rostandova herojska komedija »Cyrano de Bergerac«. Do dneva otvoritve se podaja tudi rok za pri-glas gledališkega abonmaja.

— Pri večerajšnji prvenstveni tekmi na železničarskem igrišču med železničarji in moštvom SSK Maribor so zmagovalci železničarji z 2:0 (0:0).

— Pri večerajšnji kolegialni dirki okoli Pohorja, ki jo je organizirala Koroška ko-

Beograda, drugo pa Franc Gartner iz Ljubljane.

— Avtomobilist povzeli motoklisti. Trop Leopold, monter iz Maribora je po dolini Piskenske vozil s svojim avtom. Na ovinku pred gostilno Drstenek mu pride nasproti motoklist Man Stanko, posestnik iz Kozjaka. Dotlej je ta vozil previdno, je Trop že pred srečanjem vozil z veliko brzino in brez signalov na kritični točki. Povzročil je težko nesrečo. Man je obšel v v cestnem jarku z zlomileno levo nogo, dokler ga niso z rešilnim vozom odnesli v bolnico.

— Visoko naraščajoča Drava. Vsled trajnega deževja, večinoma v nepretrgani plohi, prihaja kar vidno visoko naraščajoča Drava in se je bati večje povodni ob nižje ležečem Podonavju. Temperatura je padla od 22 do sobote na 8 C.

— Čigava je pekarija »Vitič«? Orožništvo od Sv. Barbare v Slov. gorah je izsedišlo na Koreni novo pekarno, ki očitno nima še pravega lastnika. Do julija je bil tu pek Kovčič Simon, da se je med tem preselil na Vurberg. Za njim pa je prišel pek pomočnik Zorec Matija, ki je začel sredi avgusta kar na svoje pod naslovom »Vitič«, dočim je prejšnji pek se pustil svoj tablo. Na zahtevo orožništva se Zorec ni mogel izkazati, da je ima obrtno pravico kot moister in je tudi priznal, da je šele zaprosil za mojstrski izpit, na kar šele bo zaprosil tudi za obrtno pravico. Dotlej pa da peče še na naslov prejšnjega peka Temu nasproti pa Kovčič zanika, da bi imel sploh kakšno zvezo z Zorcem. To pričevanje pa tudi »šepa«, že zaradi tabele oziroma obrti na starem mestu. — V tem primeru je pač prav, da se napravi temeljito red namesto polovičarstva!

— Za razgrajanje po Slov. gorah so prišli slabi časi. Ljudstvo se je naveličalo te življenjske nevarne nadišje in je tudi samo pričelo boj proti pijanemu — razgrajanju — že s tem, da se javno izraža in tudi prihaja posamezne slučaje ali jih ne skriva več tako kot prej. Boi velja posebno razgrajanje iz maščevalnosti. K tem spadata tudi Rojko Peter in Korošec Franc iz Zgor. Volčine. Pri Rojku gre njegovo razgrajanje najraje po noči, ko pošteni ljudje že spijo, pred Skofičevo hišo iz rosenne vasi. Korošec pa ima oseben obračun s Skofičevim sinom, ki za je na z nožem v roki zamenjal s Penom Stefanom, ko se je ta v noči vračal od nevkkih vaj od Sv. Ruperta. Oba bosta za svoje »aufb k anie« še silila zaslužene »levitje«.

— Pošten najditelj denarja v vlakcu. Viktorija Suhadolnik iz Slovenj. Gradca je v vlakcu samo za trenotek na postajališču pustila na klopi svojo ročno torbico, v kateri je bilo 300 din v gotovini, a torbica sama je tudi klopi vredna. Ko se ozre nazaj po svoji klopi, ne naide več svoje torbice. Orožništvo v Slovenjem Gradcu pa je kmalu ugotovilo, da je torbica »šla« z Antonom Čmornom, delavcem iz Podgorja, ki je bil v tistem vozu in je imel v Starom trgu nekaj opravka. Pred Verčnikovo hišo je skril torbico in ko se je hotel z njo oddaljiti proti domu, so ga že zasledili. Pa je takoj našel primeren izgovor, češ, da je on baš nasorotno, kakor se za sumi: on je videl tam na klopi torbico in misleč, da jo je kdo tam pozabil, jo je pač on vzel v svoje varstvo in shrambo, dokler se zlasti izubiti. Vse lepo se to sliši, ampak »poštenje« najditelj je imel takoj to drugo smolo, da njegovemu izgovoru nihče ne verjame.

— Slovenjgoriške novice. Magister Bogdan Devide iz Sv. Lenarta v Slov. gorah je tako nesrečno padel, da si je zlomil desno nogo v gležnju. Obšel je nezavesten na tleh. Zdravnika sta mu nudila prvo pomoč, nakar so ga prepeljali v mariborsko splošno bolnico.

— Gledališke mladega rodu je imelo večeraj nedeljo dop. v mali dvorani Narodnega doma svoj redni občni zbor. Poročali so predsednik E. Smasek, blagajnik Murko, mesto tajnika E. Smaskova, ki je poročala tudi za pedagoško psihološki odsek. Dohodki so bili 11.859, aktivna 5414 din. Pri volitvah je bil izvoljen po večini dosedanj o odbor s predsednikom E. Smaskom in podpredsednikom A. Žerjavom. O bodočem de-

lovnem načrtu bomo še istopneje poročali. Na predlog prof. Šilha je dobil stari odbor razrešnico s pohlavo.

— Besarabski Nemci bodo odeslej vsak dan v treh transportih potovali preko Maribora v Nemčijo. Davi je prispel prvi transport. Po troje transportov pojde vsak dan preko Jesenic in Maribora, pozneje po več. Na mariborskem kolodvoru niso bili pogosteni. Tudi potniki ostalih transportov ne bodo pogosteni, ampak bodo opravljene le potrebne obne formalnosti.

— Žrtve pocestne »advokaterije«. Še bolj nevaren kakor so gotovi takozv. zakotni mazači v Mariboru čim dalje bolj razširjen posel pocestne »advokaterije«, ki navadno »uraduje« po gotovih beznicah. Zadnji doznani primer Vavhnik Antonije, posestnice iz Vinarjev in Babiča Antona iz Zg. Radvanj je se pričel na — stranišču pred frančiškansko cerkvijo. Vavhnikova ima sitnosti na sodišču, pa je o njih po-tožila znanki na omenjenem stranišču. Ta ji je priporočila zanesljivega »dohtarja«, ki jo bo gotovo imenitno »izrezal«. — Tako je prišlo do prvega sestanka zopet pred tem straniščem. Ker so zdaj glavna stvar postali — kolki, jih je tudi ta gospod dohtar zahteval toda iz previdnosti v obliki 130 din gotovine. Ker pa (zlasti takih) »skolekov« ni nikoli dosti, jih je bilo še večkrat potreba, dokler so narasli že na din 600, a reva med tem ni bila še prav nič »izrezana« na sodišču, marveč je s svojo zadovo ostala kot je bila, ozi. še slabše kot tedaj, ko se je pred straniščem zatekla k gospodu »dohtarju« iz Radvanja. Za kaj več o tej zgodbi bo še dovolj prilike.

— Naknadno prijavljeni požar. Navadno sledi požarom za petami tudi že prijava na vse strani. So pa tudi takdi, ki pridejo šele naknadno na dan. En tak požar je bil v Jarčevi tovarni sladne kave v Koških. Požar je izbruhnil 4. septembra, pa so ga ugotovili z lastno pomočjo. Ker pa gre za zavarovalnico za poškodovane stroje in blago, mora biti požar tudi pravilno prijavljen.

— Romar z nožem v hrbtu. Zegnanje pri Sv. Trojici v Slov. gorah je bil letos posebno razburljivo. Še zdaj prihajajo na dan posamezni dogodki kot posledice podivjanosti. Tako je neki Flaner iz Vanetine pri Sv. Antonu najprej razburjal romarje okoli cerkve, a domov grede je na cesti srečal 19-letnega Vrščica ter mu brez posebnega povoda zabodel nož med pljuča s tako silo, da niti ni mogel več noža potegniti ven. Tako je napol zaklan Vrščič z nožem v pljučih šel še naprej, dokler se ga ni usmili neznan mož in ga rešil mož. Napadalec se izgovarja na staro maščevanje, češ da ga je Vrščič pred letom ogrožil z revolverjem.

— Nesrečen porod na — stranišču. Pod streho ozi. na stranišču bufeja Tajnšek v Velenju se je te dni odigrala tragedija noseče ženske. Lednik Frančiška iz Bevc pri Velenju je prišla že v visoko nosečem stanju v Velenje in iskala avto, da jo hitro zapelje v bolnico v Slovenj Gradec. Zglašila se je tudi v bufeju Tajnšek, ki je bil pripravljen za vožnjo. Med tem pa, ko je šel po avto, je imenovan prijel porodni krč, a namesto, da bi se bila zatekla kam v stanovanje, je odšla na — stranišče. Tu jo je zalotil porod, pri katerem je otrok skozi odprtino padel v greznico in tam seveda takoj utonil. Ko je to postalo znano, so sicer prišli do greznice in našli tudi otroka, toda bilo je seveda že prepozno. Po prvih zadevnih ugotovitvah je bil poskus kaznivoga dejanja izključen. Zgolj nesrečno naključje. (Sicer pa še manjkajo nekateri važni podatki.)

— Letos so tudi buče dragocene. Pomnjanje bučnega olja tudi v domovini bučnih oljaric prinaša dnevno naraščajoče zanimanje za dozorevajoče buče. Dve sosedni imata njive tako skupaj, da uhajajo buče iz ene na drugo njivo. Ene teh sosed, ki je »goraka« oni drugi, je to drugo obdoližila, da ji je pokradla 30 buč. Po orožništvu pri Sv. Barbari pa se je ugotovilo, da je šlo ne za 30 nego le za tri buče iz sosedne njive in te je pripravljen plačati. Ostale pa so bile njene buče, pa so se le kakor je pri bučah rado v navadi,

med seboj prerastle. Namisljeno okradena gospodarka noče nič slišati o poravnavi in zahteva, da se ono drugo sodno preganja.

— Prignala ga je konjska oprema. Ozebek Franc iz Makol je bil pomočnik pri mesarju Jagodiču v Sl. Bistrici. Ko je to službo zapustil, mu je postalo dolgčas po nemem, kar že bodi in kar se da bolje spraviti v denar. Mistil je tudi na konjsko opremo. Ta ga je gnala nazaj na bežen obisk pri mojstru, katerega je olajšal za to konjsko opremo, ki je tam nekje samovala. Vesele z njo pa je trajalo samo tako dolgo, dokler mu niso prišli na sled.

— Že več let brez legitimacije kupčuje s sadjem Grušovnik Avgust, posestnik v Ciglenah, za trdko Kraljnik v Ptuj. Pa določaj za to nakupovanje ni imel nobenih neprilik. Letos pa so ga vprašali orožniki, kako je z njegovo legitimacijo ali sploh kakšnim uradnim dovolilom za take kupčije. Vprašali pa so ga, ker se je Kostanjšek Janko, trgovec s sadjem itd. pritožil, da je letos le preveč takih ilegalnih prekupevalcev sadja. Grušovniku so zaplenili blok za nadaljnje kupčevanje.

— Pesnica je zopet preplavila travnike

in uničila precej pašne. Sobotni in nedeljski nalivi so povzročili, da sta narasli tudi Drava in Dravinja.

— Prijatelj tujih jabolk. Letošnje — tudi za sadje — posebno leto ima na svoji »vesti« maršikoga, ki bi mu bil sicer (ob splošno ugodnem sadnem letu) prihranjen sramoten pečat tatvine jabolk. Značilno pa je, da je letos ta pečat še ne popolnoma prihranjen, pa gotovo zelo omejen na resnično revne nepoklicane obiralce jabolk, nasprotno, da se s na črni deski nahaja največ imen takih, ki bi jim ne bilo treba poneti se klatiti po tujih sadovnjakih. Vmes so celo taki, ki so sami gospodarji in imajo sami tudi sadne vrtove, pa ali niso obrodili ali pa jih v prvi vrsti ugodna prodajna cena zapele v skušnjava. Na primer mali posestnik iz Zg. Dupleke, oče desetih otrok. Njega je spravil mesec na sadni vrt v Veliki Zimici, kjer sta gospodar (Korošec) in njegova žena strazila, ker se jima je zdelo, da nekdo krađe jabolka. Mesečna noč jima je izdala nočnega obiskovalca tujega vrta. Gospodar ga je zalotil na jablani in ga vjel. Imel je le še 8 kg nabranih, po 3.50 din znaša 28 din. Drugi primer: Vinčarka v Zg. Porčiču prinese nabiralec jabolk pri Sv. Trojici korbo jabolk, 21 kg teže in 54 din vrednosti. Izkazalo pa se je, da so bila ta jabolka last posestnice, pri kateri je vinčarka služila. Ker je skesan priznala, da je tatvino zagrešila zaradi lačnih otrok, se je z gospodinjno zlepa poravnala (6 dni brezplačnega dela).

— Junca za brezmesni dan. Ljudje pač

skušajo, če ne pretvoriti, pa vsaj potvrditi vse, kar jim ni všeč. Upeljava mesnih dni se je še le komaj pričela, pa kaj vse se je na ta račun že zgodilo. Učenemu možu n. pr. se je pri pregledu uredbe o brezmesnih dni pripetilo, da je ovek mešo zamenjal za — telečje. Priprosti pek, pomočnik v Selnici ob Dravi si je za brezmesni dan pripravil bolj priprosti račun dobrega za služka. Kupil je junca tam neke na Kozjaku, ga zaklal in razprodal baš za brezmesni dan. Pri tem poslu ni rabil ne živinskega potnega lista, ne oglednika, ne mesarja, kratko malo nikogar razen junca, samega sebe in odjemalcev mesa na brezmesni dan po 12 do 15 kg. Vse je šlo po premljenem računu, samo na eno ni računl: na nevoščljivost. Pek, niti pravi pek še, pa hoče biti mesar! Kratkotamo, dobil je nezalene obiske: možje postavbo so bili od sila radovedni, na zadnji konec zgodovine pokojnega kobanškega junca. Pa Jožeta iz Selnice niso spravili v zadrego. Postregel jim je za naknadno preskrbljenim živinskim potnim listom (čepav ga junca za oni svet ni več potreboval) in še celo potrdilo od mesoglednika je dobil. Toda, ker moža postavbe z vsem tem ni mogel potolažiti, je rajnega junca proglasil za takega nevarnega bolnika, da ga je moral rešiti z nasilnim zakolom. V ta izgovor v skrajni sili pa on sam ni prav verjel, kako mu naj še le drugi verjamejo!

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Prekliti, urjave beseda din 1.— davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglaše ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

FOTO AMATERJEM razvija, kopira, povečava hitro in poceni foto-atelje MANCINI, Ljubljana, Tržaška 83. 40. L.

Poslužite se malih oglasov v »Slov. Narod« ki so najcenejši!

SREBRO DRAGE KAMNE in vsakovrstno

zlatu kupuje po najvišjih cenah

Jos. EBERLE

LJUBLJANA — Tyrseva 2 (pača hotela »Slon«)

Poslužite se malih oglasov v »Slov. Narod« ki so najcenejši!

Poslužite se malih oglasov v »Slov. Narod« ki so najcenejši!

Poslužite se malih oglasov v »Slov. Narod« ki so najcenejši!

Poslužite se malih oglasov v »Slov. Narod« ki so najcenejši!

Poslužite se malih oglasov v »Slov. Narod« ki so najcenejši!

Poslužite se malih oglasov v »Slov. Narod« ki so najcenejši!

Poslužite se malih oglasov v »Slov. Narod« ki so najcenejši!

Poslužite se malih oglasov v »Slov. Narod« ki so najcenejši!

Poslužite se malih oglasov v »Slov. Narod« ki so najcenejši!

Poslužite se malih oglasov v »Slov. Narod« ki so najcenejši!

Poslužite se malih oglasov v »Slov. Narod« ki so najcenejši!

Poslužite se malih oglasov v »Slov. Narod« ki so najcenejši!

Poslužite se malih oglasov v »Slov. Narod« ki so najcenejši!

Poslužite se malih oglasov v »Slov. Narod« ki so najcenejši!

Poslužite se malih oglasov v »Slov. Narod« ki so najcenejši!

Poslužite se malih oglasov v »Slov. Narod« ki so najcenejši!

PREMOC KOKS - DRVA

audi

I. POGAČNIK

BOHORICEVA 6 — TEL. 20-59

Postrežba orezihna!

LESENO STENO Z VRATI

180 cm široko, 310 cm visoko,

lepo belo pleskano prodam.

Ogled od 3. do 4. ure popoldne

v Šiški — Vodnikova cesta 12.

2235

Poslužite se malih oglasov v »Slov. Narod« ki so najcenejši!

Poslužite se malih og

